

ԱՄԵՆԱՅՆ ՀՇՅՈՑ ՂԵՀՇՓՇԱԻ ԿԵԹՈՂԻԿՈՍ Տ.Տ. ԳԷՈՐԳ ԿՆՅԱՆԻ ԵՅՐԱՆԻ ՍԵՆՏՆԵՐ

Յատկացէս Տարազի համար լուսանկարեց Սինօզի անդամ Կ. Բարզէն վարդապետը:

Ի Ե Ց Ա Ր Չ Ա Կ Ն Ե Մ Ե Կ Ն Ե Ր

XLVIII

ՀԱՆՍՏՈՆԱԿ 1500 ԱՄԵԱՅ ՆԱՅ
ՏԱՌԻ ԵՒ 400 ԱՄԵԱՅ ՀԱՅ ՏՊԱԳՐՈՒ-
ԹԵԱՆ:

առի և տպագրութեան յօրելիանը այսօր, հոկտ 12-ին, ս. էջմիածնում, հայութեան հոգու, սրտի, մտքի լուսատու նւիրական ս. Պորանում և Թիֆլիսում՝ ուստահայերի մտաւոր կենդրոնում, կատարոււմ են նախատօնակ, իսկ վաղւանից, ս. թարգմանիչների տօնախմբութեան օրից համայն հայութիւնը ամենուրեք, ուր կայ հայ եկեղեցի, դպրոց, հայ օջախ, հայ լիզոն ու գիր, մի ամբողջ տարի կատարելու է այս հազազիւտ, նոյնիսկ ամենակուլտուրական ու հզօր ազգերի համար էլ, Յօրելիանը: Վաղը, հոկտ. 13-ին, Ամենայն Հայոց Վեհափառ Կաթողիկոսը մեծաշուք հանդիսով Մայր Աթոռից

մեկնելու է Օշական՝ ս. Մեսրոպի գերեզմանի վրայ հոգեհանգիստ ու պատարագ մատուցանելու. հետևեալ օրը ս. Իջման Տաճարումն է կատարելու հանդիսաւոր հոգեհանգիստ անմահ մեր ս. Թարգմանիչների յիշատակին և ապա Գէորգեան ձեմարանը ու հայ բոլոր եկեղեցիներն ու դպրոցները այդ օրը տօնախմբելու են Յօրելիանական կենդրոնական Յանձնաժողովի պատուաւոր նախագահ Վեհափառ Կաթողիկոսի տնօրէնութեամբ:

Ռուսահայութեան մտաւոր կենդրոնում, Թիֆլիսում, այս հազազիւտ Յօրելիանի նախատօնակը կատարում է Աղբիւր-Տարազի գրական-գեղագիտական Մարջոնը, այսօր, ուրբաթ, հոկտ. 12-ին: Ինչպէս միշտ, այսօր էլ հրաւիրւած են այս հանդիսին մեր գրականազգէտներն ու արւեստագէտներն, աւանց խտրութեան ազգութեան, գրական ուղղութիւնների, քաղաքական համոզումների, դաւանութիւնների և անձնական մի-

Օսական. Ս. Մեսրոպի գերեզմանը:

Օշական գիւղը, ուր ամփոփւած է ս. Մեսրոպի մարմինը, գտնուում է Էջմիածնից դէպի հիւսիս, մօտ երկու ժամ հեռաւորութեամբ Վաղարշապատից. Մայր Աթոռի սեպական կալուածական գիւղերից մէկն է և մօտ 300 տուն բնակիչ ունի: Սբ. Մեսրոպի գերեզմանի վրայ հայոց հազարապետ Վահան Ամատունին մի հոյակապ եկեղեցի էր կառուցել, որը 1639 թ. նորոգեց Փիլիպպոս կաթողիկոսը: Իսկ այժմեան փառանկղ, սրբատաշ քարից շինած տաճարը կառուցեց երջանկայիշատակ Գէորգ Դ. կաթողիկոսը՝ Ռուսաստանի հայոց նուէրներով, 1879 թ.: Եկեղեցու սեղանի վէմ քարի տակ գրանդուղ այրի մէջ և ամփոփւած սբ. Մեսրոպի, մեր ազգային գրի ու գրականութեան հիմնադրի խնկելի աճիւնը:

Օսական գիւղի ընդհանուր տեսք

առնները: Մեր աննշանքն է, որ հայութիւնն այսպիսի հազարապետ և նւիրական մօմնատներն չբժանայեաց լինելը, գիտակցել որ այս վեհօթիւնն ու նշանակալից լինելը: Ուր, եթէ ոչ միայն հայութեան հոգու և սրտի լուսատու խորան 1600-ամեայ Մայր Աթոռ Էջմիածնում և վայել կատարել այս մեծ Յօրհիսմնի աթիթով համաշխարհային այն վեհաժողովը, որին բացի հայութեան բոլոր հատուածները, մասնակցէին և աշխարհիս նեղինակաւոր հայազէտները, լեզուազէտները, հնագէտներն ու պատմագէտները:

Այս վեհաժողովին, անանց տատանելու, պիտի ընդարձակ մասնակցութիւն ունենան և պրեզիդիումի մէջ լինին մեր Միթարեան երկու ուսումնական, հայ գրականութեան կաճառները թէ Վենետիկի և թէ Վիէնայի: Միթարեան երկու Միաբանութիւնները ճէնց այժմեանից պէտք է ուղարկեն իրանց աւսօրիտան ներկայացուցիչները Ռուսահայութեան մտքի կենդրոն Քիֆլիսը և Էջմիածին, որպէս զի յօբելանական կենդր. Յանձնաժողովի, իրրի միայուն անդամներ, կազմեն և մշակեն այն հարցերը, որ գիտնական վի-

հաժողովին պիտի զեկուցանեն, բնուեն, հալեն, պարզեն և վճաեն, պարտատրական համարելով բոլոր որոշումները համայն հայ դպրոցների, գրականագէտների և ուսուցիչների համար:

Հայ տառի 1500-ամեակն ենք կատարում, իսկ մինչև այսօր էլ դեռ վերջնականապէս չորոշեց նրա իւրաքանչիւրի տեղը լինել ու չըլինելը: Այս հարցի շուրջը չենք երկարում, քանի որ տպագրում ենք Տարազի ներկայ Ա-ում այս մասին յատուկ յօդուած մեր տոկուն աշխատակից Լէօնիդի:

Տառի և ուղղագրութեան հարցը մենք համարում ենք ամենաէականն ու անհրաժեշտը: Նախ ապահովենք 1500-ամեայ հայ տառի գիրքը, լինել չըլինելը և ապա թէ որոնենք միջոցներ այդ տառին սպասարողներին ապահովցնելու:

M. S...